

SALANGEN KOMMUNE

KOMMUNEDDELPLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

HANDLINGSPLAN 2005 - 2008

Idrettsheia i Salangen kommune

Utarbeidet av kulturseksjonen 2004.

INNHALDSFORTEGNELSE

Kap 1. INNLEDNING

- 1.1 Klargjøring av begreper
- 1.2 Generelle utviklingstrekk i Salangen Kommune
- 1.3 Idretten i Salangen

Kap 2. OVERORDNEDE FØRINGER OG MÅLSETTINGER

- 2.1 Statlige føringer
- 2.2 Fylkeskommunal idretts og friluftspolitikk
- 2.3 Troms idrettskrets føringer
- 2.4 Mål og strategier for Salangen kommunes idretts og friluftspolitikk.
 - 2.4.1. Målsetting.
 - 2.4.2 Utfordringer og virkemidler

Kap 3. PLANPROSESSEN

- 3.1 Organisering av prosessen
- 3.2 Evaluering av tidligere plan.
- 3.3 Innspill til planen.

Kap 4. REGISTRERING AV AKTIVITET, ANLEGG OG OMRÅDER.

- 4.1 Registrering av aktivitet
- 4.2 Vurdering av nye aktivitetstiltak
- 4.3 Registrering av anlegg og områder
- 4.4 Vurdering av anleggs og arealbehov
- 4.5 Langsiktig utbyggingsbehov

Kap 5. HANDLINGSPROGRAM FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SALANGEN KOMMUNE 2005- 2008

- 5.1 Handlingsprogram for anlegg og områder.
- 5.2 Handlingsprogram for aktivitetstiltak

KAP 6. DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV.

KAP 7. KOMMUNALE ANDELER TIL IDRETTSANLEGG I PLANPERIODEN.

KAP 1. INNLEDNING.

Denne planen *erstatte* kommunedelplan for, ” anlegg og områder for idrett og friluftsliv ” vedtatt i kommunestyret 1994.

Planen har fått tittelen ” kommunedelplan for idrettsanlegg og fysisk aktivitet ” og er ikke lenger en ensartet anleggsplan for idrett i Salangen kommune. Den nye planen er blitt en viktig plan for den aktiviteten som skal foregå i anleggene som er og blir bygd i fremtiden. Ordet ” anlegg og områder ” som var sentral i den gamle, er nå byttet ut med ” idrettsanlegg og fysisk aktivitet ” Dette er gjort bevisst for å fokusere på idrettsbegrepet, som i planen er splittet opp i to definisjoner:

1. *Konkurransen eller trening innen den organiserte idretten.*
2. *Egenorganisert trenings og mosjonsaktiviteter ” fysisk aktivitet ”. Friluftsliv kommer inn under fysisk aktivitet.*

Planen ønsker å fokusere på begge definisjonene av idrettsbegrepet i Salangen, både den aktive idretten og den mer trim, helse og trivselskapende delen som mosjon og trim. Vi må være bevisst at behovet for anlegg må ha sterk forankring i aktivitetsutviklingen i Salangen kommune.

”Kommunedelplanen” skal bidra til å:

- Gjennomføre en plan- og målstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv.
- Sikre arealer for lek, friluftsliv og idrett, og samordne behovene for dette.
- Bedre mulighetene for finansiering av utbyggingskostnadene.
- Avklare kommunens og organisasjonenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for idrett og friluftsliv.
- Sikre arealer og vakre steder gjennom PBL, erverv, grunneieravtaler, tilrettelegging og opparbeiding, daglig drift og tilsyn, driftsavtaler samt valg av profil og standard på anleggene.
- Sette mål for kommunens arbeid innenfor idrett og friluftsliv.
- kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted og sosial og kulturell bakgrunn.

1.1 KLARGJØRING AV BEGREPER:

Det kan være på sin plass å avklare forskjellige begreper som benyttes i planen.

Disse er hentet fra St.meld.nr.14 (1999-2000) ”Idrettslivet i endring” og fra St.meld.nr.40 (1986-87) ”Om friluftslivet” og St.meld.nr.41 (1991-92) ”Om Idretten – folkebevegelse og folkeforlystelse”, St.meld.nr.8 (1999-2000) ”Regjeringens miljøpolitikk og miljøtilstand” og St.meld.nr.16 (2003) ”Resept for et sunnere Norge”.

Friluftsliv: Friluftsliv blir i St.meld.nr. 40 (1986-87) definert som ”opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse”. Kulturdepartementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Idrett: Idrett blir i St. melding nr.41 (1991-92) Om idretten – folkebevegelse og folkeforlystelse, definert som ”aktiviteter som i stor grad utøves i fritiden og der kroppsstillinger og bevegelser er sentrale element”. Idrett dreier seg om kroppsutfoldelse, som skiller seg fra kroppsbruk i arbeid og i hverdagslige gjøremål. Det er snakk om ”frivillig” kroppsutfoldelse der ferdigheter, prestasjoner og glede står sentralt.

Kortversjon: Aktivitet i form av konkurranse, eller trening i den organiserte idretten.

Folkehelsearbeid: Det å fremme, bevare og gjenvinne helse, sunnhet og trivsel, ved å ta hensyn til individuelle forskjeller og ferdigheter.

Fysisk aktivitet: I handlingsplanen er fysisk aktivitet forstått som en kobling mellom lek, idrett og friluftsliv hvor all aktivitet og forflyttelse i hovedsak skjer ved bruk av egen muskelkraft. Idrett og friluftsliv tilpasset spesielle behov: Idrett og friluftsliv tilrettelagt for personer som på grunn av en funksjonshemming av fysisk, psykisk eller sosial art krever spesiell tilrettelegging.

Helse: I WHO sin erklæring er helse definert som ”ikke bare fravær av sykdom, men fullstendig legemlig, psykisk og sosialt velvære”.

Mosjon: Mosjonen blir i handlingsplanen definert som fysisk aktivitet som fokuserer på helse/fysisk form, atspredelse og ikke som konkurranse.

Helsesport: Begrepet brukes om idrett og fysisk fostring hvor helseaspektet er sentralt. Helsesport brukes som et ledd i aktiviseringen av funksjonshemmede og er et virkemiddel for å vedlikeholde/ og eller forbedre den fysiske, psykiske og sosiale helse.

Fysisk fostring: Begrepet brukes ofte om skolens samlede ansvar og arbeid for elevenes fysiske og helsemessige utvikling. Som sentrale virkemidler i skolens fysiske fostring står: Kroppsøvingsfaget, idrett, friluftsliv, friminuttaktiviteter, arbeidsteknikk, skolehelsetjenesten.

Idrettsanlegg: Et område, sted, eller anlegg som på grunn av sin utforming og beliggenhet egner seg for idrettslig aktivitet.

Den utvidede definisjonen av idrettsbegrepet medfører at "idrettsanlegg" i tillegg til anlegg for konkurranse og eliteidrett, også inkluderer områder og anleggstyper for mosjonspregede aktiviteter og friluftsliv, som balløkker, turstier, badeplasser, friområder, lekeplasser, gymnastikksaler etc. De terrenginngrep som iverksettes for friluftsliv er ofte så beskjedne at begrepet "anlegg" ikke er naturlig. Anleggsbegrepet i denne planen er også ment å dekke begrepet tilrettelegging. Sentralidrettsanlegg defineres som et idrettsanlegg som ved sin beliggenhet, utforming og tilgjengelighet kan benyttes til større arrangement.

Alle anlegg som er spesielt tilrettelagt for utøvelse av en/flere idrett(er).

Departementet opererer med følgende klassifisering i henhold til spillemiddelfordelingen:

- Nærmiljøanlegg
- Ordinære anlegg
- Rehabilitering av anlegg

Flerfunksjonelle anlegg: Anlegg hvor det kan utøves ulike aktiviteter både sommer og vinter.

Nærmiljøanlegg: Anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert aktivitet, i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Områdene skal være fritt allment tilgjengelig, primært for barn og ungdom.

Nærmiljøanlegg kan lokaliseres i tilknytning til et skoleanlegg og/eller idrettsanlegg.

Ved samlokalisering med idrettsanlegg skal anlegget være for egenorganisert fysisk aktivitet. De skal ikke utformes for å dekke behovet for anlegg til organisert idrettslig aktivitet, eller konkurranseaktivitet.

Ordinære anlegg: Tilskuddsberettigede anlegg som fremgår av ”Forskrifter og bestemmelser om stønad av spillemidlene til anlegg for idrett og friluftsliv”.

De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Rehabilitering av anlegg: Istandsetting av et anlegg som skal gi en vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabilitering kan bety å tilpasse det til nye funksjoner og bruksområder.

Kommuneanlegg: Disse anleggene dekker behov for konkurranse etter gjeldene regler på lags, krets og i enkelte tilfeller nasjonalt plan. Alle særidretter med stor utbredelse i kommunen bør ha et slikt anlegg.

Fylkesanlegg: Fylkesanleggene lokaliseres, dimensjoneres og utformes slik at de tilfredsstiller kravene for å arrangere norske mesterskap, og/eller dekker spesielle konkurranse /treningsbehov for hele fylket, eller en større region av fylket.

Riksanlegg: Riksanlegg er et anlegg for en særiddrett gjør det mulig å arrangere internasjonale mesterskap i vedkommende idrett.

Anleggskategori: Begrep som forteller hvilket geografisk område anlegget skal betjene, beliggenhet i forhold til brukere og hvilken funksjon anlegget skal ha.

Friluftsområder: Store, ofte uregulerte, deler av utmark som omfattes av allemannsretten. Det er ikke krav om parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for funksjon og bruk. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, trim og aktiv trening. I reguleringsammenheng kan friluftsområder avsettes til spesialområder for friluftsliv (jmfr.Pbl.§25, nr.6).

Friområder: Avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeidning for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene er vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen. Kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser. I reguleringsammenheng er friområder en egen kategori (jmfr.Pbl.§ 25, nr.4).

Grønnstruktur: Alt areal hvor det vokser vegetasjon.

Offentlig grønnstruktur: De arealer kommunen har i sin forvaltning, hvor det vokser vegetasjon. Områder som etter plan- og bygningsloven er gitt reguleringsformål ”friområde”, med underformål park, turvei, skiløype, lek, badeplass eller idrett/sport.

Arealplan: Plan for hvordan grunn i et nærmere avgrenset område skal utnyttes. Arealplaner viser hvordan hus, veier, skoler m.m. skal ligge.

Allemannsretten: Retten til fri ferdsel, opphold og aktivitet i utmark. Se for øvrig Friluftsløven.

Revidering/revisjon: En fullstendig saksbehandling, etter plan- og bygningslovens §20-5, med sluttbehandling i kommunestyret. Vesentlige endringer av planen skal behandles på samme måte som revidering av planen. Utføres minimum hvert 4.år.

Rullering: Mindre vesentlige endringer av handlingsprogrammet. (Handlingsplan blir benyttet som begrep i planen for at det ikke skal forveksles med budsjettet). Så lenge rullering kun medfører endringer på prioriteringslisten av allerede oppsatte anlegg (og ikke vesentlige endringer for øvrig) aksepterer departementet at den politiske behandlingen delegeres til et hovedutvalg. Idrettsråd og andre involverte parter i kommunen bør få handlingsplanen til uttalelse.

1.2. GENERELLE UTVIKLINGSTREKK I SALANGEN KOMMUNE.

Salangen kommune har en befolkning på 2 265 (1.1.04 ssb.no), en befolkningsnedgang på 310 personer siden 1994. (2 575 ssb.no).

I Salangen er befolkningen fordelt med 600 personer under 20 år pr 01.01.04 og 1.665 personer over 20 år. Kjønnskvoteringen på samme aldersgruppen er fordelt med 312 menn og 288 kvinner under 20 år, og 855 menn og 810 kvinner over 20 år.

De største befolkningsgruppene finner vi i aldersgruppen 6 – 12 år (227), 20 – 39 år (556) og 40 – 54 år (443). Alle tall er hentet fra statistisk sentralbyrå pr 01.01.04.

Salangen kommune er også av Troms fylkeskommune utpekt som regionsenter i Indre Sør-Troms regionen, noe som skulle tale for noen større idrettsanlegg / regionanlegg i kommunen. Kommunen har også fire klare befolkningssentra som har behov for anlegg og aktivitet i sitt nærområde.

Dagens aktivitetsmønster i Norges befolkningen er relativt godt kjent gjennom ulike forskningsprosjekter, analyser og spørreundersøkelser de senere år. Mye kunnskaper og ulike dokumentasjoner finnes også om sammenhenger mellom fysisk aktivitet og ulike helseparametre.

Dette er også gjeldende for Salangen kommunes befolkning, og vi har valgt å ta dette med i planen, som grunnlag for framtidige prioriteringer innenfor anlegg og aktiviteter i vår kommune.

En rekke av norske og utenlandske undersøkelser støtter opp om følgende utviklingstrekk:

Barn og ungdom:

- *Barn er mindre fysisk aktive enn tidligere, og en 10 åring sitter ca 3 timer foran fjernsyn, video eller datamaskin. (Sosial og helsedep 1997)*
- *Barn som er aktiv i et mangfoldig utemiljø, tilegner seg teoretisk lærdom lettere, og får bedre konsentrasjonsevne og bedre motorikk, enn barn som ferdes i et sterilt utemiljø. (Sosial og helsedep 1997)*
- *Stadig færre ungdommer deltar på aktiviteter og er medlem i idrettslag.*
- *Norden ligger svakest i Europa når det gjelder avsatt tid til kroppsøving de første 12 skoleårene. (EUPEA 96)*

Voksne:

- *35% av de vernepliktige strøk i 1996 på forsvarrets kondisjonstest, 3000 meter løp. (Forsvaret)*
- *Belastningslidelser koster det norske samfunnet om lag 40 milliarder kr i året. (Sosial og helsedep. 1998.)*

Det er tendenser som viser at disse utviklingstrekk også gjør seg gjeldende i vår kommune. Salangen kommune har den seinere tid vært bevisst dette, og har tilrettelagt for fysisk aktivitet rundt de institusjonene barn ferdes i til daglig. Dette gjelder spesielt Vasshaug skole og kommunens barnehager. Disse institusjonene sammen med skolefritidsordningen utgjør i dag de viktigste arenaer for barns lek og fysiske utfoldelse. I st.meld. 16 (2002 –2003, Resept for et sunnere Norge, (Folkehelsepolitikken) sier regjeringen at staten vil sikre at barnehagene har kompetanse innen bevegelse og fysisk aktivitet.

I Salangen har vi relativt stor aktivitet i idrettslag for aldersbestemte klasser, men blant ungdom er frafallet stort innenfor den aktive idretten. Dette gjelder også for voksne og for øvrig er frafallet stort generelt i landet.

1.3 IDRETTE I SALANGEN

Ved utgangen av året 2003 var det registrert 11 idrettslag tilknyttet NIF/NOK og 1 skytterlag tilknyttet DFS. Medlemstallene har vært stigende de senere år og det er nå i underkant av 1500 medlemmer. I tillegg kommer skytterlagene som har ca. 150 medlemmer og Salangen jeger og fisk ca. 100 medlemmer. Dette forteller oss at ca. 75 % av Salangen`s befolkning er medlem av et eller flere idrettslag og skytterlag.

For idrettens del viser idrettsregistreringen pr.01.01.04 at andelen av kvinner utgjør 45 % og andelen av menn utgjør 55 % av medlemmene i idrettslag.

I disse tallene er ikke skyttersportens medlemmer tatt med da vi ikke har hatt tilgang til fordelingen mellom kvinner og menn i deres medlemsmasse.

Skyttersporten

Blant skytterlagene i kommunen har ett lag egen skytebane ute, mens begge lag har muligheter for innendørs skyting. Aktiviteten er stor og det skytes på 100 m, 200 m, og inne på 15 m.

Lagene har ansvaret for oppskytinger til storviltprøven for ca. 50 jegere i Salangen og Lavangen.

Skyttersporten er i klar fremgang, men flere av lagene mangler gode ute- og innebaner. Sjøveien skytterlag jobber med planer om en større utendørs bane på Eidet mellom Salangen og Lavangen kommune. Lagene er tilsluttet Det Frivillige Skyttervesen via Senja Skyttersamlag.

Store utfordringer

Salangenidretten står foran store utfordringer og har stor konkurranse fra bl.a.: passiviserende dataspill og toppidrett som tv-underholdning. Kommunens oppgave i dette må være å ta fatt på den største utfordringen:

- å være med å tilrettelegge for at flest mulig driver fysisk aktivitet med glede

Det innebærer at kommunen skal tilrettelegge for allsidig fysisk aktivitet både i og utenfor idrettslagenes regi. Idretten i Salangen har stor spennvidde og mangfold. Det har over mange år utviklet seg en god tradisjon i å utvikle toppidrettsutøvere som hevder seg både på regionalt, nasjonalt og internasjonalt plan, ikke bare innen lagidrett – men også innen individuell idrett.

Idrettsrådet i Salangen har alltid vært aktivt og har gjennom årene opparbeidet seg en god status i kommunen.

Dette hadde ikke vært mulig uten en god dialog og et godt samarbeid med det politiske og administrative miljø i Salangen kommune. Det er av avgjørende betydning for idretten i Salangen å ha et oppegående og slagkraftig idrettsråd. Idrettsrådet må ha en leder som ivaretar idrettens interesser i kommunen.

Med visjonen og målsettingen ”**Felles løft for idretten i Salangen kommune**”, har Idrettsrådet langt på vei markert seg som et sterkt og godt talerør for idretten.

Utfordringene for idretten i Salangen står i kø, ikke minst med tanke på opprusting og rehabilitering av eksisterende kommunale idrettsanlegg og utbygging av nye anlegg i idrettslagenes eller kommunal regi; Rehabilitering/nytt svømmeanlegg, rehabilitering av idrettshallen og overbygg på kunstgressbanen på Idrettsheia.

Friluftslivet i Salangen

I Salangen finnes det fem lag som driver en eller annen form for natur- og friluftsliv. Medlemstallet i Salangen jeger og fisk ligger på rundt 100 medlemmer.

Salangen jeger og fisk`s virksomhet er betydelig og i 2004 hadde de bl.a. 520 overnattinger på Sagvatnhytta. De øvrige lagene er 4H-klubber, hjelpekorpsene, speiderforeningene, m.m. – for å nevne noen av de mest markerte.

Å være ute og oppleve natur har en verdi ut over den fysiske fostringen. Dette er en verdi som vi tradisjonelt setter høyt, men den er dessverre ”usynlig” i de fleste regnskaper og ofte også i planleggingen.

Allemannsretten

Allemannsretten er sentral for utøvelse av friluftsliv. ”Retten” er hjemlet i Friluftsloven og inneholder ikke bare rettigheter, men også plikter i forhold til grunneier, bruker og andre friluftslivsutøvere, og ikke minst naturmiljøet.

For friluftslivet i Salangen er det en stor utfordring framover å sikre friområder og tilgang til strandsonen og grønne ferdselsårer på kryss og tvers mellom sjøen og marka.

Interkommunalt friluftsråd

Kommunen har også tatt tak i de mulighetene som ligger i et formelt samarbeid med nabokommunene Lavangen, Gratangen, Dyrøy og Narvik kommune innen friluftsliv og naturforvaltning. En naturlig konsekvens av et slikt samarbeid måtte bli å få opprettet et interkommunalt friluftsråd som kan se helheten for kommunene, igangsette tiltak og forvalte naturen på et fornuftig vis. Tiltaket har vært utredet tidligere, og målet må være å få opprettet et slikt råd i løpet av planperioden, noe som igjen vil utløse fylkeskommunale og statlige midler. Det er mulig å opprette et regionalt idrettsråd som strekker seg fra Tysfjord i Sør til Dyrøy i Nord.

Perlene i fjæra

Salangen har en lang og lett tilgjengelig kyststripe. Noen strandområder er tilgjengelig til fots eller fra båt og er særlig attraktive for folk. Slike ”perler i fjæra” er verdifulle for kommunens befolkning og bør bevares og utvikles. Største konkurrenten til disse områdene er hyttebygging og oppdrett.

Tilrettelegging for oppdrett må gjøres slik at det tas hensyn til strender og andre friluftslivsområder som oppsøkes fra båt eller til fots. Hyttebygging kan tillates der det ikke hindrer fri ferdsel og opphold i fjæreamrådene.

Salangshallen

Pr. i dag har idrettshallen stor søkning på timetildeling, og flere lag og foreninger har ikke fått tildelte timer til trening. Anlegget er også nedslitt og trenger rehabilitering. Vasshaug skole har også ett aktivitetsrom der

det er mulig å drive idrett og fysisk aktivitet.

Klatreveggen i Salangshallen er et populært sted å drive aktivitet. Det er en økende interesse for sporten, men det mangler en klatreklubb som kan ta ansvar for utviklingen av sporten.

Det vil være behov for et klatrefelt utendørs, om sporten får et større omfang.

Salangen Regionale kulturhus

Kulturhusets restaurering og tilbygg ga skyteidretten i Salangen gode vilkår, med miniatyrskytebane for pistolklubbene og skytterlaget. Bueskytterklubben benytter også anlegget til trening og konkurranser. Banen er opptatt hver kveld hele høsten og vinteren gjennom.

Svømmeaktivitetene har gått tilbake siden tidlig på 80 tallet da Salangen hadde flere gode svømmere. Bassenget er gammelt og nedslitt, og etter nye forskrifter tillates ikke økt bruk utover den daglige av skolene. Folk må dra til Setermoen, Polarbadet eller opptreningsstret for å bade.

Ungdomsklubbens lokaler passer ypperlig til dans og rytmiske aktiviteter. Ellers finnes det flere grendehus rundt i kommunen der det er mulig å drive enkelte aktiviteter for trim og trening innendørs.

Fotballen

Det er fotballen som dominerer uteidretten i Salangen innenfor den organiserte idretten. Hver grend har sin fotballbane/løkke for trening og konkurranser. SIF har et meget godt idrettsanlegg på idrettsheia, og i Stortuven har de også et moderne fotball anlegg med grusbane. Ellers har fotballen idrettshallen i Salangen der det drives trening og turneringer på vinterhalvåret. Nå er det også bygget kunstgressbane som også er en stor avlastning for idrettshallen. Idrettslagene i kommunen har mange lag med i seriespill, og er representert på mange turneringer rundt om i Norges land.

Orientering

Orienteringssporten har relativt gode forhold med flere O kart over deler av kommunen, og det er utarbeidet et turkart for bruk til turorientering i målestokk 1:60 000 for kommunen og omkringliggende områder.

Ski

Skiidretten har gode treningsforhold i de mange lysløypene og oppkjørte turløypene som finnes.

Seljeskogen skianlegg er under utbygging, og vil gi gode konkurranseforhold med en arena som har gode løypeprofiler, stadion og skikkelig garderobe og oppholdsrom for løpere og ledere før og etter renn. Det finnes et hoppanlegg i Løksebotn med tre forskjellige K punkt på bakkene.

Det finnes lekeplasser og fotballøkker rundt om i boligområder og tettsteder. Disse bør rehabiliteres og det bør også rent generelt kobles lys til de fleste aktivitetsanlegg og idrettsanlegg i kommunen for å få til en lengre bruksperiode i mørketiden her oppe i nord.

Turn.

Turnaktiviteten har stått sterkt i Salangen i en årrekke. Gjennom stor aktivitet har turngruppa klart å rekruttere mange unge jenter og gutter til sin aktivitet. De trener jevnlig gjennom hele året, og har oppvisninger til jul- og sommeravslutning. Barnekretsturnstevnet er våre utøvere med på hvert år, og Salangen har selv arrangert dette stevnet flere ganger.

KAP. 2. OVERORDNEDE FØRINGER OG MÅLSETTINGER.

Mål og rammer for den nasjonale politikken blir formidlet gjennom stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer, bestemmelser for tilskuddsordninger etc. Siste er stortingsmelding nr 16 (2002 –2003, Resept for et sunnere Norge, (Folkehelsepolitikken).

2.1 STATLIGE FØRINGER

Statlig idrettspolitik

I St.meld. nr.14 (1999-2000) ”Idrettslivet i endring” blir ”idrett og fysisk aktivitet for alle” definert som den overordnede visjonen for statlig idrettspolitik. Visjonen er et uttrykk for at det ikke bare er idrett i regi av idrettsorganisasjonene som berettiger offentlig støtte. Befolkningen som helhet skal gis mulighet til å drive

idrett og fysisk aktivitet. Hensynet til likestilling skal ivaretas gjennom både aktivitetstilbud samt utforming og tilgjengelighet til anlegg. Statlige midler til idrettsformål skal fordeles slik at de kommer den frivillige, medlemsbaserte idretten til gode, og at de stimulerer og styrker muligheten for utøvelse av egenorganisert fysisk aktivitet.

Regjeringen peker i meldingen på at barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) er primære målgrupper for det statlige engasjement på idrettsområdet. Det understrekes at barn må sikres et allsidig tilbud om idrett og fysisk aktivitet. Anlegg i lokalmiljøet som stimulerer og tilfredstiller barns behov for fysisk aktivitet i organiserte og egenorganiserte former, vil derfor bli prioritert. Når det gjelder ungdom, tas det sikte på å utvikle anlegg som møter ungdommens behov for utfordringer og variasjon. Ungdom må gis mulighet til å medvirke i utforming av anlegg. Anleggene bør fungere som gode sosiale møteplasser i samfunnet. Regjeringen mener at idrettslagene vil være en viktig arena for å skape sosiale nettverk, som bidrag til gode og trygge lokalsamfunn. Regjeringen ønsker derfor styrke rammebetingelsene for frivillig medlemsbasert idrett på lokalnivået. Regjeringen ønsker et større fokus på utvikling av nærmiljøanlegg i tilknytning til skolens uterom. Det skal fortsatt satses på rehabilitering. Statens idrettsmelding konkluderer med målsettingen ”Idrett og fysisk aktivitet for alle”. Alle skal gis like muligheter til idrettslig utfoldelse. Tilskudd fra spillemidlene skal ikke danne grunnlag for fortjenestebaserte eierformer eller omdannes til fortjeneste til private eiere.

Statlig friluftslivspolitik

St.melding nr.39 (2000-2001), friluftsliv.

Mål

Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers.

Dette skal gjøres gjennom at:

- Friluftsliv basert på allemannsretten skal holdes i hevd i alle lag av befolkningen.
- Barn og unge skal ha mulighet til å utvikle ferdigheter i friluftsliv.
- Områder av verdi for friluftsliv skal sikres slik at det fremmer miljøvennlig ferdsel, opphold og høsting, og at naturgrunnlaget blir tatt vare på.
- Ved boliger, skoler og barnehager skal det være god tilgang til trygg ferdsel, lek og annen aktivitet i en variert og sammenhengende grønnstruktur med gode samband til omkringliggende naturområder.

Formålet med Friluftsloven, sist endret i 1996, er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennheten fri ferdsel og opphold i naturen, slik at helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet, bevares og fremmes.

Allemannsretten, retten til fri ferdsel, opphold og aktivitet i utmark, utgjør fundamentet for våre friluftslivstradisjoner. Det er viktig å verne om allemannsretten og på annen måte bidra til at folk har gode muligheter til å delta i ulike former for friluftsliv.

Det miljøvennlige friluftslivet, med lite konflikter i forhold til naturgrunnlaget, må føres videre også til de generasjoner som nå i større grad vokser opp i byer og tettsteder. Naturopplevelser er et karaktertrekk som klart skiller friluftsliv fra andre fritidsaktiviteter. Opplevelse er en subjektiv verdi som er vanskelig å måle og kvantifisere, men som er en viktig dimensjon i livet, og bidrar til økt livskvalitet. Barn og unge skal gis mulighet til å utvikle ferdigheter i friluftsliv.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges oppvekstmiljø

Retningslinjene gir kommunen stort ansvar for å legge til rette for idretts- og friluftsliv. I krav til kommunale planleggingsprosesser heter det blant annet:

- Utarbeide retningslinjer, bestemmelser, eller vedtekter om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge som skal sikres i planer der barn og unge er berørt”.
- ”I nærmiljøet skal det finnes arealer hvor barn kan utfolde seg og skape sitt eget leikemiljø”.
- ”Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek skal det skaffes fullverdig erstatning”.

Miljøverndepartementet har utarbeidet forslag til kommunale bestemmelser for lekearealer. Det påpekes at lokale leke- og oppholdsmuligheter for barn og unge skal vurderes før veger og boliger plasseres. Videre presiseres det at avstand fra bolig til skole, barnehage, idrettsanlegg, forretning, fritidsklubb, kulturbygg m.v. ikke skal ha lengre avstand enn 2 km i tettbygd strøk. Det settes krav til støynivå og arealkrav til ulike leke-/idrettsaktiviteter både for strøket/grenda og til nærområdet.

Statlige spillemidler

Etter gitte kriterier gis det statlig støtte i form av spillemidler til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og friluftsliv, samt nærmiljøanlegg. Tilskuddsordningen til nærmiljøanlegg er utvidet. Det fokuseres sterkere på egenorganisert virksomhet i befolkningen, og arenaer for den type aktivitet. Anlegg i tilknytning til skolens uteområde går også inn i tilskudd for nærmiljøanlegg.

Bevilgningens totale ramme varierer fra år til år, og etter at fordelingsnøkkelen nylig ble forandret, kan en forvente en større andel (50% på landsbasis) av spillemidlene skal gå til anlegg og områder for idretts- og friluftsliv f.o.m. 2005. Dette vil for Salangen kommune kunne bety mer spillemidler, forutsatt at det er nok godkjente søknader ved søknadsfristens utløp.

Hovedregelen, ved rehabilitering og nyanlegg, er fortsatt en statlig støtte på 1/3 (+ 25% i Nord-Norge tilskudd) av byggekostnadene, begrenset oppad til kr 700 000.

Til større, kostnadskrevenne anlegg (for eksempel idrettshaller, ishaller m.v.) utbetales det et større beløp og her er også maksimalt stønadsbeløp forhøyet i forhold til tidligere år. Nærmiljøanlegg får en statlig støtte på 50%, begrenset oppad til kr 200.000. Her kan en også nevne at hvis en deler opp anlegget (i flere elementer og bygge ut over flere år), kan en få ut maksimalbeløpet x 3, d.v.s. inntil kr 600.000. Da rammebeløpet er begrenset i forhold til behovet i form av årlige søknader, kan det **ikke påregnes tilskudd det første året en søker.**

I 2000 ble det innført en ny ordning, hvor mindre kostnadskrevenne nærmiljøanlegg, får en statlig støtte på 50%, begrenset oppad til kr 40.000,-. Det søkes direkte til fylkeskommunen og det kan søkes gjennom hele året. Anleggene må ferdigstilles innen 1-9 måneder, avhengig av årstid for tilsagn og anleggets kompleksitet. Ordningen var i de 3 første årene en forsøksordning, men er nå videreført som en fast ordning fra og med 2004.

Stortingsmelding nr; 14, (1999 – 2000) Idrettslivet i endring , Stortingsmelding nr;. 16 (2002 – 2003), Resept for et sunnere Norge, (Folkehelsepolitikken) , og Stortingsmelding nr 39, (2000 – 2001) Friluftsliv – En veg til høgare livskvalitet, trekker opp retningslinjene for den nye idrettspolitikken. Meldingene har klare visjoner oppsummert som følger:

- *Visjonen for idrettspolitikken er «idrett og fysisk aktivitet for alle». Det innebærer at flest mulig skal gis mulighet til å utøve idrett og fysisk aktivitet.*
- *Regjeringen peker i meldingen på at barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) er primære målgrupper for det statlige engasjementet på idrettsområdet. Det understrekes at barn må sikres et allsidig tilbud om idrett og fysisk aktivitet.*
- *Staten vil støtte den frivillige, medlemsbaserte idretten økonomisk slik at idrettsorganisasjonene kan opprettholde og utvikle et omfattende og godt aktivitetstilbud, primært på lokalt nivå.*
- *Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet. Anleggsmassen bør tilpasses aktivitetsprofilen i befolkningen. Den statlige idrettspolitikken skal bidra til at befolkningen har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud både i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom mulighet for egenorganisert aktivitet.*
- *Staten vil støtte norsk toppidrett økonomisk slik at grunnlaget for et etisk og faglig kvalifisert toppidrettsmiljø sikres, og at toppidretten fortsatt kan framstå som en kulturell identitetsskaper i det norske samfunn.*
- *Staten vil øke og bedre kvaliteten på den fysiske aktiviteten i skolen og skolefritidsordningen. Utvikle et samarbeid mellom skolene og lokale lag og foreninger der målet er å øke og bedre kvaliteten på fysisk aktivitet. (Bunkermodellen fra Sverige).*

- Staten vil styrke sykkelens rolle som transportmiddel gjennom utbygging av et sammenhengende gang og sykkelnett.
- Staten vil sikre at personell i barnehagene har kompetanse på bevegelse og fysisk aktivitet.
- Det skal fortsatt satses på nærmiljøanlegg. Regjeringen ønsker et større fokus på utvikling av nærmiljøanlegg i tilknytning til skolens uterom.
- Det skal fortsatt satses på rehabilitering.
- Enkelte anleggstyper med høyt brukspotensial og anleggstyper som gir muligheter for egenorganisert fysisk aktivitet prioriteres ved at tilskuddssatsene økes.

2.2 FYLKESKOMMUNAL IDRETTS OG FRILUFTSPOLITIKK

Fylkeskommunen er gjennom plan- og bygningsloven pålagt å sørge for at det innen fylkets område utføres en løpende fylkesplanlegging. Fylkesplanleggingen skal samordne statens, fylkeskommunens og hovedtrekkene i kommunens fysiske, økonomiske, sosiale og kulturelle virksomhet i fylket. Den fylkeskommunale idrettspolitikken er å finne i den nylige vedtatte handlingsplan for idrett og friluftsliv i Troms 2004 – 2007.

Handlingsplan for idrett og friluftsliv i Troms 2004-2007

Handlingsplanen tar utgangspunkt i *Fylkesplanen for Troms 2004-2007*, der kompetanse vektlegges for å sikre velferd og trygghet for fylkets befolkning. Fylkesplanen har også målsetning om å sikre gode levevilkår, opprettholde folketallet og arbeide for bærekraftig utvikling. Idrett og friluftsliv er viktige faktorer for befolkningens helse, velferd og trivsel.

Handlingsplan for idrett og friluftsliv i Troms 2004-2007 er et plandokument som er retningsgivende for fylkeskommunens arbeid med idrett og friluftsliv for de fire kommende årene. Fylkeskommunen ønsker å være en pådriver og regional utviklingsaktør for en offensiv helhetlig politikk for idrett og friluftsliv basert på samarbeid og kompetanseheving. Dette innen både offentlig sektor og det frivillige organisasjonslivet, samt behovsrelatert anleggsutbygging, rehabilitering av anlegg og nærmiljøtiltak. Betydningen av fysisk aktivitet for helse, trivsel og livskvalitet begrunner satsingen på fysisk aktivitet som helsefremmende og sykdomsforebyggende.

Handlingsplanen har en visjon å arbeide mot. Videre har fylkeskommunen satt opp en hovedmålsetting og delmålsettinger innenfor samarbeid/partnerskap, aktivitet, anlegg og areal.

Handlingsplanens visjon er: *Et aktivt Troms.*

Handlingsplanens hovedmål er: *Alle skal ha muligheter til å drive idrett og friluftsliv som trivselskapende, helsefremmende og miljøvennlig aktivitet både i idrettsanlegg, i nærmiljøet og i naturen for øvrig.*

Samarbeid/partnerskap

Troms fylkeskommune skal gjennom initiativ til samarbeid og partnerskap sikre en utvikling og praktisering av en helhetlig idretts- og friluftslivspolitik, hvor det inviteres til samarbeid internt i regionen og eksternt.

Aktivitet

Planen tar sikte på å utvikle tiltak og tilbud gjennom blant annet kompetansehevings- og aktivitetstiltak som støtter kommuner og frivillige organisasjoner i arbeidet ovenfor befolkningen og målgrupper lokalt.

Anlegg

Troms fylkeskommunes anleggspolitikk styres etter følgende delmål:

- Legge til rette for utbygging av idretts- og friluftslivsanlegg som ivaretar det samlede behov for fylket, samt å sikre at alle regioner idretts- og friluftslivsanlegg med god standard og mulighet for flerbruk.
- Bruke 25 % av spillemidlene til nærmiljøanlegg og stimulere til rehabilitering av eldre anlegg.
- Stimulere til realiseringen av større samarbeidsprosjekt på tvers av kommunegrensene og på tvers av idrettene.

Areal

Troms fylkeskommune vil arbeide for at:

- Arealer til idretts- og friluftslivsaktiviteter registreres og sikres, og at viktige nærmiljøområder bevares og at allmennhetens rett til bruk av utmark sikres.

Målgrupper:

Troms fylkeskommune ønsker å arbeide for at alle skal kunne drive fysisk aktivitet ut fra sine ønsker, forutsetninger og behov i nærheten av der de bor. I HP for 2004-2007 har fylket valgt å prioritere følgende tre målgrupper:

- Barn og ungdom
- Personer med spesielle behov
- Inaktive

Fylkeskommunen har en stor utfordring i å prøve å få så mange som mulig i aktivitet i nærheten av der de bor og tilrettelegge for dette ut fra den enkeltes forutsetninger og behov. Målene og delmålene som vi har satt opp i planen, er rettet mot kommuner, frivillige lag og organisasjoner som igjen initierer aktivitet ute i kommunene og organisasjonene.

2.3 TROMS IDRETTSKRETS FØRINGER.

Troms Idrettskrets har basert sin handlingsplan og langtidsbudsjett på idrettspolitisk dokument for Norges Idrettsforbund og Olympiske komité. Dokumentet inneholder strategiske mål som en samlet norsk idrett skal arbeide for. Det er lagt opp til at særforbund og idrettskretser kan ha egne regionale strategiske mål i tillegg, men arbeidet mot disse skal finansieres av inntekter utenom spillemidlene. Prioriterte innsatsområder i Troms Idrettskrets vil for perioden bygge på idrettspolitisk dokument, i tillegg til å videreføre de prosjekter som er påbegynt.

VISJON ”idrett for alle”

Det skal arbeides for at alle, uansett fysiske, psykiske forutsetninger, ambisjonsnivå, alder og kjønn skal gis et tilbud i vår organisasjon. De skal drive idrett ut fra egne forutsetninger, nivå, ønsker og behov. Hovedmålgrupper for perioden er ungdom, jenter/kvinner og voksne. Dette er definert med følgende mål for perioden:

1. Styrke idrettens rolle i Troms-samfunnet.

Å arbeide for gratis adgang for alle under 19 år til alle offentlige anlegg, både til organisert og egenorganisert aktivitet, generell påvirkning av politikere i kommuner og fylkeskommune og arbeide for at kommuner øker sine tilskudd til bygging av private anlegg.

2. Å arbeide for flere ungdommer i Tromsidretten.

3. Øke antallet som trener i regi av idrettslag.

4. Styrke frivilligheten i klubbene.

5. Utvikle barneidretten.

Å arbeide for flere nærmiljøanlegg og enkle flerbruksanlegg.

6. Integrering av funksjonshemmede.

7. Idrett og psykiatri.

8. Storby Tromsø

Utvikle idrettslagenes evne til å drive lokal integrering, og koble samfunnsnyttig innsats og frivillig arbeid på en konstruktiv måte.

9. Toppidrett i nord

Utvikle regional toppidrettskompetanse på tvers av idretter, skape et toppidrettsmiljø i Troms og Finmark, samt å kople utdanning og toppidrett ved universitet/høyskolemiljøer.

10. Styrke og utvikle idrettsrådene.

Økonomi – påvirkning kommuner og se på organisering – rolle og ansvar i forhold til kommune og idrettslag

2.4 MÅL OG STRATEGI FOR SALANGEN KOMMUNES IDRETTS OG FRILUFTSPOLITIKK.

2.4.1 KOMMUNAL MÅLSETTING.

Overordnet målsetting:

Idrettens anleggsplan for Salangen skal følge kommuneplanperioden på 4 år.

Salangen kommune skal aktivt arbeide for fysisk tilrettelegging av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet slik at alle grupper i befolkningen får gode muligheter til å drive aktivitet der de bor.

Kommunen skal også stimulere og tilrettelegge for fysisk aktivitet i og utenfor anleggene som er bygget i kommunen. Dette mål gjelder for friluftsliv, mosjonsidrett, konkurranse og toppidrett.

Delmålsettinger:

- Ved utarbeidelse av kommune og reguleringsplaner skal en innarbeide arealer og anlegg for lek, idrett og fysisk aktivitet som en del av bomiljøet.
- Skole og barnehagens, idrettens og aktivitetens behov for arealer og anlegg bør samordnes.
- Salangen kommune vil legge stor vekt på å sikre områder og bygge anlegg som dekker behovet for store idretter, flere aktiviteter og brukergrupper, (flerbruksanlegg.)
- Alle særvidretter med stor utbredelse i Salangen skal kunne ha sitt kommuneanlegg for sin idrett
- Funksjonshemmede skal ha god tilgang på alle idrettsanlegg, og skal gis muligheter for å drive fysisk aktivitet.
- Turveger, stier, og løyper skal opprettholdes og utvikles i Salangen kommune, spesielt opparbeiding av parkeringsplasser og gang- og sykkelveier i tilknytning til løypenettet.
- Alle utbygginger skal ivareta miljømessige og estetiske forhold.
- Øke tilskudd til lag/foreninger som vil drive trimaktiviteter uten noen form for konkurransebaserte program.

De anleggene som skal prioriteres i kommuneplansammenheng må være vurdert med følgende prinsipp som basis:

- * Nærhet til bomiljøet, trafikksikker og lett adkomst for allmennheten.
- * Koordinering av behov for skole, idrett og fysisk aktivitet.
- * Tilpassing av samme anlegg for flere brukergrupper. (Funksjonshemmede, toppidrettsutøvere, mosjonister, barn etc.)
- * Koordinering av behov for idrettsorganisasjoner, reiselivsbedrifter, og annen næringsvirksomhet.
- * Estetiske forhold og miljøforhold vektlegges.

I tillegg til disse prinsippene må en ta utgangspunkt i funksjonen til idrettsanlegget, når en skal bestemme anleggets utforming, dimensjonering, lokalisering og tilrettelegging.

2.4.2 KOMMUNALE UTFORDRINGER OG VIRKEMIDLER.

I Salangen kommune har vi flere utfordringer og virkemidler ved tilrettelegging og utbygging av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet. For å nå de mål som er skissert, er det viktig at tiltakene blir forankret i en økonomisk ramme som gjør tiltakene mulig å gjennomføre.

Målstyrt anleggsutbygging

Utfordringen på anleggssektoren er å få til en målstyrt anleggsutbygging basert på aktivitetsmønsteret innen idretten i Salangen kommune. Planen er et virkemiddel i så henseende, og utfordringen er at planen får et innhold, en kommunal behandling og en status som gjør den til et godt styringsverktøy for kommunen ved utbygging og tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet også i fremtiden. Planen har vært dette verktøyet

tidligere jfr evaluering av tidligere plan.

Den økonomiske delen av handlingsplanen bør gå direkte inn i kommunens økonomiplan for de neste 4 år.

Sikring av arealer.

Utfordringen ligger i å sikre større lokal medvirkning i arealplanarbeidet fra idrettsorganisasjoner, friluftslivsorganisasjoner, velforeninger, m fl.

Kommunens arealplan omfatter spørsmål om arealkrav, lokalisering, adkomst, dimensjonering, etc. Et viktig forhold er trafikkale forhold til anleggene.

En sikrer arealer gjennom kommuneplanen, reguleringsplaner og kommunedelplaner.

Spesielt i forbindelse med boligområder, barnehager og skoler er det viktig at arealer for fysisk aktivitet blir sikret.

Det blir også viktig i arealplanen å sikre enkelte områder i kommunen til friluftsmål. Spesielt gjelder dette området ” Høgda ”. Salangen kommune bør i forbindelse med kommuneplanens arealdel utarbeide retningslinjer for areal og funksjonskrav til lekeareal i hvert boligområde.

Finansiering av utbyggingskostnad

Økonomien er i alle tilfeller en stor utfordring og et virkemiddel for realisering av idrettsanlegg i Salangen kommune. I prinsippet finansieres idrettsanleggene ved egenkapital, dugnad, tilskudd fra kommunen/ fylkeskommunen, spillemidler, lån, rabatter og gaver.

Til friluftslivsbygg kan det også gis tilskudd fra de ordinære friluftsmidlene som Fylkesmannen forvalter.

Ved utbygging av idrettsanlegg har tippemidlene vært og er en fortsatt en avgjørende finansieringskilde. Søknader om spillemidler fra Salangen kommune, vil kunne regne med en stønad fra spillemidlene på inntil 42 % av totalt godkjent søknadssum. Her ligger det noen begrensninger i forhold til maksimalbeløp for de forskjellige anleggene. (statlige føringer)

Finansiering av idrettsanlegg i Salangen bør utføres etter følgende fordeling:

Spillemidler	inntil 42 % av godkjente kostnader innenfor maksimalbeløpet.
Salangen kommune	inntil 50 % av godkjent spillemiddeltildeling
Anleggseier	resterende godkjente kostnader.

Resterende midler må skaffes ved dugnad, lån, gaver eller egenkapital.

Dette prinsippet forutsetter at kommunedelplanens handlingsprogram legges til grunn ved budsjetteringen og bevilgninger. Salangen Kommune bør vurdere om de skal gå inn med grunninvesteringer i tillegg til 25 % av godkjente kostnader. Bortfall av graderte stønadssatser i distrikts Norge har medført at lag og foreninger, eventuelt kommuner med ” dårlig råd ” må betale mer av anleggskostnadene. Dette kan fort føre til en reduksjon i anleggsutbyggingen i distriktene som fra før har hatt graderte stønadssatser.

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet må sees i nøye sammenheng med økonomiplan og årsbudsjett i kommunen. Dette er også viktig i forhold til arealplanlegging knyttet til gjennomføring av tiltak for sikring av arealer og utbygging og tilrettelegging av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet.

Virkemiddelet er denne planen sett i sammenheng med kommunens økonomiplan og årsbudsjett.

Arealplanen er også et virkemiddel for å realisere de prioriterte anlegg i handlingsdelen.

Kommunal garanti for utbygging av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet bør drøftes prinsipielt under behandlingen av denne planen.

Teknisk godkjenning av anlegg

Teknisk godkjenning av planer for de fleste idrettsanlegg ble i 1987 delegert til kommunene.

Den kommunale godkjenningen av planer for det enkelte idrettsanlegg skal omfatte:

a) Idrettspolitiske forhold

Er behovet for anlegget dokumentert gjennom kommunedelplanens handlingsprogram? (behovsoppgave skal vedlegges søknaden)

- b) Idrettsfaglige forhold
Er anlegget planlagt i samsvar med idrettens bestemmelser og krav til utforming og dimensjonering?.
- c) Anleggstekninske forhold
Er de tekniske løsninger og materialvalg i tråd med bestemmelser og krav?.
- d) Estetiske og miljømessige forhold.
Er de estetiske og miljømessige sider ved planen tilfredsstillende ivaretatt?.

Tilsvarende vurderinger forutsettes gjennomført for friluftstiltak. Natur og friluftsfaglige instanser i kommunen, fylkeskommunen og hos fylkesmannen forutsettes å være med på vurderingen av slike anlegg. Foruten godkjenning av anleggsplaner, skal kommunen også kontrollere at anlegget under bygging og ved ferdigstillelse er utført i samsvar med godkjente planer, og skal attestere dette før spillemidler kan utbetales.

Godkjenningsorgan.

Til denne vurderingen og kontrollfunksjonen foreslås at Salangen kommune oppretter et godkjenningsorgan for idrettsanlegg og anlegg for fysisk aktivitet med følgende mandat:

- * Gi anleggsgaglig informasjon og rådgivning.
- * Godkjenne idrettslagenes eller idrettsrådets anleggsplaner for idrett og fysisk aktivitet.
- * Kontrollere at anleggene blir bygd i samsvar med tegninger og beskrivelser.
- * Utstede ferdigattest for anlegget.

Godkjenningsorganet sammensettes med en person fra teknisk, en person fra kulturetatens administrasjon. Da har en dekket mandatet for organet.

Informasjon og rådgivning.

Informasjon og rådgivning om anlegg og områder for idrett og friluftsliv er en offentlig oppgave. Alle har krav på informasjon om bla. annet følgende:

- Sikring av arealer for idrett og fysisk aktivitet, planlegging av anlegg og områder og utbygging og gjennomføring av tiltak.
- Forvaltning, drift, og vedlikehold, teknisk, økonomisk og idrettslig
- Finansiering for sikring av arealer, utbygging og tilrettelegging.
- Finansiering av driftskostnader.

Informasjonen kan innhentes i teknisk og/eller kulturekseksjonen i Salangen kommune.

KAP. 3. PLANPROSESSEN

3.1 ORGANISERING AV PROSESSEN

Det er tatt utgangspunkt i eksisterende anleggsplan for utbygging av idrettsanlegg i Salangen, vedtatt i kommunestyret 1994 og revidert i år 2000, samt andre overordnede planer som regulerer kommunens virke som f.eks. økonomiplan og arealplan for Salangen kommune. Planprosessen har fulgt plan- og bygningslovens bestemmelser, og det har vært nedsatt en styringsgruppe bestående av følgende personer:

Anne V Nesje	Salangen idrettsråd.
Torstein Masterbakk	Salangen idrettsråd.
Stein Roger Pedersen	Salangen idrettsråd.

Kultursjefen har vært sekretariat i planprosessen. Lag og foreninger som ikke er tilsluttet Salangen Idrettsråd slik som Salangen jeger og fisk, Sjøveien skytterlag, pistolklubbene, Salangen kommunes befolkning og alle politiske partier er gitt muligheter til innspill i planprosessen.

Planen er politisk forankret i Ressursutvalget`s vedtak i møte 04.09.03, sak 35/03 der utvalget vedtok å igangsette planarbeidet med den reviderte og nye kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet i Salangen kommune.

Stønad fra spillemidlene til idretts og friluftslivsanlegg vil være betinget av at anleggene er inne på en

godkjent kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i kommunene. Kommunedelplanens handlingsdel skal hvert år rulleres, i forbindelse med prioritering av spillemiddelsøknader fra Salangen kommune.

Salangen kommune sendte tidlig i prosessen ut flere spørreskjema til alle lag og foreninger i Salangen kommune som driver en eller annen form for fysisk aktivitet, for å kartlegge følgende:

1. Eksisterende anlegg og aktivitet i kommunen.
2. Forslag til nye anlegg og aktiviteter i kommunen.

Tilbakemeldingene fra lag og foreninger har vært meget begrenset, men med godt kjennskap til aktivitetsmønstret i kommunen har vi fanget opp det meste innenfor fysisk aktivitet og anleggsbehov.

3.2 EVALUERING AV TIDLIGERE PLAN

Salangen kommune er svært godt fornøyd med gjennomføringen av de tiltak som ligger i gjeldende kommunedelplan. Lypunktet er at kommunestyret har gitt administrasjonen pålegg om utredning av rehabilitering av Salangshallen, og dette er nå utført.

Det har ikke vært kjørt en egen evaluering av tidligere plan, men fra kommuneadministrasjonens side har dette vært et plandokument som har vært mye benyttet og et viktig styringsverktøy i forhold til fordelinger og prioriteringer av spillemidler i vår kommune.

Den gamle planen har også vært et viktig plandokument for alle parter som arbeider med idrett i Salangen kommune, slik at de hele tiden har vist hvor deres anlegg er på prioriteringslistene, og sist men ikke minst blir anleggsutbygger presset til å planlegge anlegget i god tid før byggestart. Mange av de anleggene som var prioritert i den forrige planen er nå realisert, og flere av de anleggene som sto på ønskelista er kommet opp på prioriteringslista på dagens plan.

Nærmiljøanlegg

I planperioden var det satt opp en prioritering på 1 nærmiljøanlegg. Dette anlegget er ferdig og har fått sine spillemidler. Ballbingen ved Salangens skole er det anlegget som desidert har vært mest brukt de siste årene.

Rehabilitering av anlegg

To rehabiliteringsprosjekter har fått spillemidler til prosjektet. Det ene anlegget, grusbanen på Idrettsheia ble omgjort til kunstgressbane, og overtok da plassen til grusbanen på spillemiddellista.

Nå har også Lysløypa i Seljeskogen og Salangshallen vært på lista for å søke rehabiliteringsmidler, men søknader er ikke sendt ennå.

Ordinære anlegg

Ett nytt prioritert anlegg, langrenns- og skiskytterstadion i Seljeskogen, innen kategorien ordinære (nyanlegg) anlegg, er ferdig. Det har allerede fått spillemidler og fått sin ferdigattest. Det er kun dette anlegget som har vært prioritert innenfor nyanlegg siste planperiode. Det som gjenstår er noen små arbeider i løypenettet.

Anlegg for friluftsliv

Ett anlegg som en kan benevne *friluftslivs-anlegg* har fått spillemidler i inneværende planperiode. Sagvatn-hytta til Salangen jeger og fisk, og det nye nauset i tilknytning til Sagvatn-hytta.

Sluttkonklusjon:

Salangen kommune har gjennom gjeldende kommunedelplan for idrett og friluftsliv fått realisert en rekke av prosjektene som stod i plandokumentene siden oppstarten i 1994.

Spesielt må fremheves det arbeid som er gjort på nærmiljøanleggssiden. Her er det gjort en særdeles god jobb for å frembringe godkjente søknader, som igjen har medført stor tildeling av spillemidler.

Flere større anlegg er realisert med statlige spillemidler og en må vel kunne si at en er fornøyd i forhold til tilgangen på midler.

Utfordringen ligger p på rehabiliteringssiden der vi har mange anlegg som sårt trenger rehabilitering for å opprettholde kvalitet på anlegget. Det er mangel på finansiering som gjør at vi ikke får inn så mange søknader på rehabilitering.

Flere anlegg kunne vært realisert om kommunen hadde gitt større tilskudd til lag og foreninger som ønsker å bygge ut og å rehabiliterer sine anlegg. I tillegg kunne det ha vært gjort mer for å få satt flere av de kommunale anleggene i skikkelig stand.

Uten større kommunalt engasjement og økonomiske ressurser i bunnen, kan det synes svært vanskelig for en del av lagene å få realisert sine ønsker om bedre anlegg.

3.3 INNSPILL TIL PLANEN

Det er dessverre ikke kommet inn for mange innspill i prosessen, men følgende innspill har Salangen kommune fått fra lag og foreninger, enkeltpersoner og andre kommunale instanser.

- Rehabilitering og/eller flytting av lysløypa på Sandbergan, og rydding og merking av alle turløyper og turnstier i Salangen kommune. Utarbeide og utvikle sommerløype fra tømmerveien fra Sandbergan ned til Skårvik over Skjeggghaugen. Videre utvikle Elvelund Elvepark med gangvei fra Skravlet ved Nervatn til Campingplassen langs elva.
- Gang og sykkelsti fra Elvelund camping til Strokkenes bru langs Nervatns sørside.
- Planering av Vasshaug nærmiljøanlegg, samt å montere enkel heis i anlegget og bygge en liten hopp bakke i anlegget.
- Bygge en garasje til SIF ski`s tråkkemaskinen i Seljeskogen.
- Gang og sykkelsti fra Sjøvegan sentrum til Melen boligfelt med fiskeplasser mellom sentrum og Skårvika.
- Gang og sykkelsti fra Sjøvegan sentrum til Laberg boligfelt gjennom Elvelund camping og Opptreningsstret med grillplasser og gapahuk på utkikspunktene.
- O kart på Strokkeneshøgda, og rehabilitering av O kart Skårvikfjellet.
- Ball berge på Laberg,
- Aktivitetsrom på frivillighetssentralen.
- Rehabilitering av Salangshallen med nytt styrketreningsrom og kjøkken.
- Parkeringsplass til Seljeskogen Skiskytter- og langrennsstadion.
- Rehabilitering av fotballbanen i Seljeskogen,
- Skileikanlegg Rognså.
- Luftsport i forbindelse med flyplassen på Elvenes, og lage et anlegg for skøyteaktivitet.
- Paragliding, Sykkelaktiviteter, Motorsport med scooter, bil og motorsykkel, Fjellklatring og Maritime aktiviteter

KAP. 4. REGISTRERING AV AKTIVITET, ANLEGG OG OMRÅDER.

Vi har under registreringsarbeidet benyttet KRISS, kulturdepartementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader., og utsendt spørreskjema til alle lag og foreninger i Salangen kommune.

Kommunen har også en relativ god oversikt over anlegg og aktiviteter i Salangen kommune.

NIF's registreringskjema for medlemmer og aktivitet er også benyttet for denne registreringen.

Vi vet imidlertid at det i Salangen foregår en utstrakt trimaktivitet som ikke automatisk fanges opp av rapporter fra den organiserte idretten. Dette være seg egenaktivitet uten noen form for organisering, trimgrupper og andre grupper som driver regelmessig fysisk aktivitet. Det kan dokumenteres med et relativt stort antall besøk på trimkassene rundt om i kommunen, der besøkende skriver navnet sitt i bøkene. Samlet sett kommer vi opp i underkant av 5000 besøk på kassene i løpet av året.

4.1 REGISTRERING AV AKTIVITET I SALANGEN

Registrering av aktivitet:

Antall aktive innenfor og utenfor organisert aktivitet pr 2004.

Idrettslag / andre	Under 19 år		Over 19 år		Totalt		Sum	% av innb.
	Jenter	Gutter	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn		
Sif allianse	164	164	103	127	267	291	558	24,6 %
Salangen if fotball	66	114	49	70	115	184	299	13,2 %
Salangen if volley	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Salangen if turn	82	11	0	0	82	11	93	4,1 %
Salangen håndball	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Salangen if Trim	6	9	35	31	41	40	81	3,6 %
Salangen if ski	17	30	19	26	36	56	92	41,0 %
Øvre Salangen IL	24	40	45	66	69	106	175	7,8 %
Seljeskog IL	11	13	9	22	20	35	55	2,4 %
Salangen Pistolkl.	1	4	2	22	3	26	29	1,3 %
Salangen bueskytt	0	1	2	4	2	5	7	0,3 %
Salangen Skiskytt	0	0	3	20	3	20	23	1,0 %
Salangen Paraglid	0	0	0	3	0	3	3	0,1 %
Sjøveien skytterlag					10	140	150	6,6 %
Idrettsskolen	44	55	0	0	44	55	99	4,4 %
Salangen jeger/fisk					32	70	102	4,5 %
Stavgang	0	1	7	3	3	8	11	0,1 %
Dans	18	13	10	5	28	18	46	2,0 %
Trimkassebesøk							5000	220,8%

Tabellen viser aktivitet fordelt på menn og kvinner i de forskjellige tilbudene som idrettslagene gir sine medlemmer. Fotballen er som kjent den største aktiviteten i Salangen. Det er vanskelig å dokumentere trimaktiviteten da den ikke drives i organiserte former, men vi har et visst inntrykk av aktiviteten gjennom de trimbøkene som er utlagt rundt om i kommunen. Det ser ut til at denne er stigende..

I tillegg til disse klubbene har Salangen kommune åpent tilbud i klatreveggen i Salangshallen, styrketreningsrommet og svømmehallen for personer som ønsker uorganiserte aktiviteter.

All trimaktiviteten som foregår i lysløyper, skiløypa over Høgda, turorientering og turstier er heller ikke fanget opp av denne oversikten, og det kan dreie seg om et større antall mennesker.

4.2 VURDERING AV NYE AKTIVITETSTILTAK.

Trenden i samfunnet generelt og spesielt i Salangen er at flere og flere driver uorganisert fysisk aktivitet. Dette gjelder i særlig grad utøvere som ønsker å trimme på egne premisser, uten å binde seg opp til spesielle klokkeslett for treninger, eller andre forpliktende oppgaver som det er naturlig å ta innenfor organisert aktivitet.

Salangen som FYSAK kommune.

Salangen kommune er også blitt en FYSAK kommune, en av 20 kommuner i Troms fylke.

FYSAK står for tilpasset fysisk aktivitet i Salangen kommunes helsearbeid, både forebyggende og rehabiliterende. **Ved å være FYSAK kommune, ønsker Salangen kommune å bruke fysisk aktivitet aktivt som en integrert del av kommunens forebyggende, helsefremmende og rehabiliterende helsearbeid.**

Det vil si at kommunen ønsker å prioritere tiltak av fysisk art som har en lav brukerterskel og som når relativt inaktive personer i vår kommune. Vi har valgt å samle de nye aktivitetstiltakene i handlingsplanens kapittel lenger bak i planen, og i langsiktige utbyggingsbehov i kapitlet om anleggutbygging bak i planen.

4.3 REGISTRERING AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV.

I denne tabellen har vi også tatt inn de anlegg som ikke tilfredsstillt krav til kommuneanlegg jfr definisjonen tidligere i planen, men som allikevel bør stå her da de benyttes av hele kommunens befolkning.

Alle anlegg som det kan drives fysisk aktivitet er registrert i denne tabellen.

Nr	Anleggstype	Beliggenhet	Ansvarlig	Størrelse	Kvalitet, behov for utbedringer
1	Turløyper	Seljeskogen	Allmennheten	20 km	Merkingen er utført 204
2	Turløyper	Bekkebotn	Allmennheten	50 km	Merkingen utført 2004
3	Turløyper	Øvre Sal –Selje	Private	21 km	Bra trasee, bru over elva i Bekkebotn og Fjeldstad
57	Turløyper	Sørsia	Allmennheten	74 km	Merkingen er utført 2004
60	Turhytte	Sagvatn	Salangen fisk	20m2	To hytter med naust og båt. Bygget i 2000 – 2004
73	Turløype	Bakli-Sagvatn	Jeger og fisk	8 km	Bra trase langs traktorvei og sauesti.
5	Turløyper	Høgda	Allmennheten	14 km	Bra utbygd, men mangler noen klopper.
6	Turstier	Medby	Allmennheten	7 km	Bra utbygd.
67	Tursti	Vasshaug	Kommunen	600 m	Bygget 198
58	Turløype	Løksa	LLS bygdelag	5 km	Til Løksetinden. Merket 2004
55	Tursti	Rørb – Sørkjord	LLS bygdelag	5 km	Rydding og merking
63	Parkeringspl.	Bekkebotn	Privat	30 plasser	Brøytet om vinteren i forbindelse med behov.
4	Skolegården	Salangen skole	Kommunen	1000m2	Bra med apperater
59	Skolegården	Vasshaug skole	Kommunen	3000m2	Godt uteareal med skileik, tursti, marka og bmxbane
72	Gymsal	Vasshaug skole	Kommunen	100 m2	Fine forhold for diverse aktiviteter uten utstyr.
7	Svømmehall	Sjøvegan	Kommunen	12,5 m	Nedslitt og dårlig. Ny hall bør prosjekteres.
10	Svømmehall	Opptr. Senter	Opptr,sentret	10 x 8	Oppvarmet basseng.
8	Kulturhuset	Sjøvegan	Kommunen	300 m2	Storsal er brukbar til enkelte aktiviteter.
9	Salangshallen	Sjøvegan	Kommunen	1200 m2	Nedslitt og må rehabiliteres.
13	Styrketrening	Sjøvegan	Kommunen		Godt innredet, men trenger opprustning
14	Klatrevegg	Sjøvegan	Kommunen	5 meter	God innendørs klatrevegg
60	Småbåthavn	Rognså	Rognså båthav	14 plass	Privat god småbåthavn
61	Småbåthavn	Salangsverket	Fordsentret	14 plass	Privat god småbåthavn, og et godt båtutsett.
48	Småbåthavn	Rognsås	Privat		Planer om et større nærmiljøanlegg
11	Småbåthavn	Sjøvegan	Sjøvegan mar	6 plasser	Flere gjesteplasser, 4-6 plasser
12	Miniatyrbane	Sjøvegan	Kommunen	25 meter	Trenger kulturfangere og skytebåser.
45	Skytebane	Elvenes	Forsvaret	30 m	God kvalitet
37	Skytebane	Reingjerskogen	Sjøveien skyt	200 m	Rehabilitering
15	Grusbane	Idrettsheia	Salangen If	100 x 64	Grusbane, behov for nytt toppdekke
15	Gressbane	Idrettsheia	Salangen if	105 x 67	Gressbane, noe ujevn.
15	Gressbane	Idrettsheia	Salangen if	103 x 67	Gressbane bra kvalitet.
15	Gressfelt	Idrettsheia	Salangen if	50 x 30	Nysådd
15	Kunstgress	Idrettsheia	Salangen if	60 x 40	Bygget i 2004
70	Gressbane	Idrettsheia	SIA fotball	105 x 65	Ingen
65	Lys grusbane	Idrettsheia	SIA fotball		Ingen
30	Grusbane	Seljeskogen	SIL	100 x 60	Behov for rehabilitering toppdekke
40	Gressbane	Øvre Salangen	ØSIL	105 x 65	Ny bane
41	Grusbane	Øvre Salangen	ØSIL	100 x 60	Ny rehabilitert bane
66	Grusbane	Vasshaug	Kommunen	30 x 45	Bygget 1998
42	Lys grusbane	Øvre Salangen	ØSIL		Bygd i 1995, nytt anlegg.
49	Grusbane	Stortuven	LLS Bygdelag	60 x 100	
43	Balløkke	Moen	Privat	20 x 40	Rehabiliteres
44	Balløkke	Stormoen	Privat	20 x 40	Rehabiliteres
72	Ballbinge	Salangen skole	Kommunen	13 x 21	Ball bingebane med kunstgress
22	Ball løkke	Lensmannsjord	Velforening	20 x 40	Rydding av kratt og nytt toppdekke.
52	Ball løkke	Medby	UL Prøven	20 x 40	Behov for toppdekke
36	Balløkke	Laberg	Laberg vel	20 x 40	Rehabilitering
29	Klubbhus	Seljeskogen	SIL	289 m2	Nytt og godt hus
15	Klubbhus	Idrettsheia	Sif		Nylig rehabilitering av dusjanleggene. Gode forhold
33	Grendehus	Bekkebotn	Fjellvakt	160m2	
46	Grendehus	Øvre Salangen	Andelslaget	300 m2	Utbygd i 1998
47	Grendehus	Medby	UL Prøven	300 m2	Nylig utbygd
56	Grendehus	Rørbakken	IL Fremmad		Uteareal/scene og lager.
21	Lysløype	Sandbergan	SIF trim	2,5 km	God joggesti og adkomst fra løypa til et stisystem
28	Lysløype	Seljeskogen	SIL	2,1 km	Behov for forlengelse
39	Lysløype	Øvre Salangen	ØSIL	3 km	Grøfting / rehabilitering.
53	Lysløype	Hauan	SIA	1,5 km	Ønskes flyttet til Stortuven
16	Hoppbakker	Stortuven	Salangen if	20/38/50	Tre bakker, trenger trokke og prepareringsutstyr.
35	Hoppbakke	Bekkebotn	Fjellvakt	50m	Naturbakke som trenger rehabilitering.
38	Adrianbakken	Øvre Salangen	ØSIL	30 m	Rehabilitering/skileik

Forts. tabell

Nr	Anleggstype	Beliggenhet	Ansvarlig	Størrelse	Kvalitet, behov for utbedringer
68	Skileikanlegg	Vasshaug	Kommunen	500 m	Bygget 1998 med lys. Må planeres.
54	Skileikanlegg	Stortuven	Privat		Utbedring og planering
17	Lekeplass	Øvre Sjøvegan	Velforening	20 x 50	Bedre vedlikehold må utføres
18	Lekeplass	Sandbergan	Velforening	20 x 20	Toppdekke
19	Lekeplass	Lensmannsjord	Velforening		Lys og apperater.
20	Lekeplass	Skolegården	Kommunen		Bra utstyrt
31	Lekeplass	Seljeskogen	SIL	300m2	
32	Lekeplass	Seljeskogen	SIL	170 m2	Bra utbygd med leker og apparater.
34	Lekeplass	Bekkebotn	Fjellvakten	100m2	Rehabilitering
50	Lekeplass	Stortuven	LLS Bygdelag	20 x 20	Ønsker oppdatering med lekeapparater og toppdekke
51	Lekeplass	Sal verk bolig	Priv		Ikke opparbeidet
64	Lekeplass	Åsheim	Kommunen	20 x 30	En liten klatrevegg og nye lekeapparater
24	O kart	Sjøveganmarka	SIF, trim	1:10000	Behov for ny synfaring og nytt opplag.
25	O kart	Skårvikfjellet	SIF	1:10000	
26	O kart	Høgda	SIF	1:15000	
27	O kart	Sentrum	SIF	1:3000	
	Tur O Kart	Salangen	Kommunen	1:70 000	Må rehabiliteres pga en del feil.
62	Turpark	Sal.verket	Kommunen	1 km	Natur og kulturpark om Salangsverkets historie
69	BMX bane	Vasshaug	Kommunen	500 m	Bygget 1998 med lys og toppdekke.
71	Skianlegg og skiskyting	Seljeskogen	SIL	1,2,3,5 og 7 km	Stadion for skiskyting og langrenn.

Tabellen viser at Salangen har en rekke anlegg for idrett og friluftsliv, der det er gode muligheter å drive fysisk aktivitet. Kolonnen til venstre som viser nr, skal sees i forhold til kartgrunnlaget.

4.4 VURDERING AV ANLEGG OG AREALBEHOV I SALANGEN KOMMUNE

Det har i alle år vært et variert og godt utbygd idrettsmiljø i Salangen kommune. Å drive idrett skal i utgangspunktet være et tilbud for alle grupper i kommunen, men de funksjonshemmede har ikke hatt de samme mulighetene som funksjonsfriske for å drive idrett i de anleggene som er registrert ovenfor. Det bør legges stor vekt på følgende forhold under vurdering av behov for utbygging av anlegg:

- Eksisterende aktivitet, eksisterende anleggsdekning og grad av tilrettelegging.
- Ønske om utvidelse av eksisterende anlegg til nye befolkningsgrupper, innvandrere og funksjonshemmede.
- Spesielle behov i ulike aldersgrupper.
- Spesielle behov i ulike ferdighetsgrupper.
- Ønsker og behov innrapportert fra grendene, idrettslag og idrettskrets.
- Kulturell tradisjon i kommunen.
- Prognoser for befolkningsutvikling i området.

Ved vurdering av hvilke anleggstyper og områder som skal prioriteres skal følgende forhold tillegges vesentlig betydning.

- * I hvilken grad vil anlegget stimulere befolkningen til idretts og friluftaktiviteter?
- * I hvilken grad vil anlegget dekke påviste behov.
- * Hvilke og hvor store brukergrupper vil anlegget dekke. (Samordning)
- * I hvilken grad anlegget dekker behovet for barn og unge.
- * Hvilke kostnader ved utbygging og drift.
- * Samordning med andre som f.eks. skole, reiseliv etc.

Generelt kan en si at det i Salangen kommune er behov for rehabilitering av en god del av den eksisterende anleggsmassen som finnes. Det er likeså behov for gode løsninger mtp. aktivitets/nærmiljøanlegg som kan rekruttere til forskjellige idretter og ikke minst interessen for å drive fysisk aktivitet. De største idrettene har også behov for et større og godt utbygd anlegg som gir muligheter for konkurranse på krets eller nasjonalt nivå.

Arealbehovet for anlegg og områder for idretts og fysisk aktivitet må legges inn i kommunens arealplan.

4.5 LANGSIKTIGE UTBYGGINGSOPPGAVER I SALANGEN (2005 – 2015)

Uprioritert liste over langsiktige behov for idrettsanlegg og friluftsområde i Salangen 10 til 12 år fremover: De anleggene som er kommet inn på denne oversikten er anlegg som er analysert i forhold planens målsetting.

Ønskeliste basert på behov og vurderinger

Type anlegg	Hvor	Mål	Ansvar	Kostnad	Merknader
Maritimt friluftsområde	Lamøy / Finøy	3000m ²	Kommunen	200.000	Plan er utarbeidet
Maritim park, minigolf	Rognså båthavn	2 km	Privat/offentlig	1,5 mill	Tursti med fiske og grillplass
Parkområde med fiskepl.	Løksebotnelva	1 km	Privat/offentlig	250.000	Tursti med fiske og grillplass
Maritimt parkanlegg	Lamofjæra	300m ²	Privat/offentlig	300.000	Tursti, grillplass etc.
Motorsportbane	Salangseidet	3 km	Privat/offentlig	2 mill	Samarbeid med Lavangen
Salangen luftsportsenter	Elvenes		Privat / offentlig	2 mill	Samarbeid med forsvarret
Moderne skytebane	Salangseidet	25-300m	Privat/offentlig	2 mill	Samarbeid med Lavangen
Gang og sykkelstier	Medby - Sjøvega	5 km	Offentlig	400.000	
Gang og sykkelsti fra sentrum til Elvelund	Sjøvegan - Elvelund	1000 m	Privat/offentlig	1,5 mill	Samarbeid med statens vegvesen og andre
Gang og sykkelsti fra Elvelund til Laberg	Elvelund - Laberg	2,5 km	Privat/ offentlig	3,5 mill	Samarbeid med mange instanser.
Turveg Øvre Sal- Bardu	Gammel vegtrase	20 km	Privat/offentlig	500.000	Samarbeid med Bardu
O kart Strokkeneshøgda	Strokkeneshøgda	1:15000	Privat	130 000	
Tursti Øvre Salangen	Grendehuset	2 km	Privat/offentlig	100.000	Mellom museet og grendehus
Elvelund Elvepark Tursti til Strokkenes	Elvelund	4 km	Offentlig / privat	2,4 mill	Tursti med fiskeplasser fra Elvelund til Strokkenes
Turstier	Løksebotn	15 km	Privat/offentlig	30.000	
Tursti	Sjøvegan	2 km	Privat/offentlig	100.000	
Turstier	Laberg	7 km	Privat/offentlig	30.000	
Tursti Skårvik-Sandberg	Skårvik	2 km	Privat/offentlig	300.000	Skårvik til Sjegghågen
Parkeringsplass	Laberg	4 biler	Offentlig	40.000	
Parkeringsplass	Bakli	8 biler	Privat/offentlig	80.000	
Parkeringsplass	Sandbergan	4 biler	Offentlig	40.000	
Parkeringsplass	Seljeskogen	30 biler	Privat/offentlig	100.000	I forb. med arrangement i løypa
Parkeringsplass	Sommerserth	6 biler	Offentlig	60.000	
Skøytebane / isflate	Vasshaug skole	20 x 40	Offentlig	10.000	Sprøyting av eksisterende bane
Akebakke/skibakke	Laberg	300m ²	Privat/offentlig	60.000	
Garasje tråkkemaskin	Seljeskogen	50 m ²	Privat	100 000	
Klatrefelt for fjellklatring		100m ²	Privat/offentlig	100.000	Samarbeid med vg skole
Ridesenter	Lamo		Privat/offentlig	2 mill	
Skileikanlegg	Stortuven	300 m ²	Privat	50.000	Langrenn, hopp og slalom
Skileikanlegg Vasshaug	Vasshaug skole		Offentlig	200 000	Planering og heis i anlegget
Skateboardanlegg	Vasshaug	200m ²	Privat/offentlig	200 000	
Skileikanlegg Rognså	Rognså	300m ²	Privat	100 000	Planering og tilrettelegging
Hoppbakke Adrianbakke	Øvre Salangen	30 m	Privat	50.000	Rehabilitering
Hoppbakke	Vasshaug	30 m	Offentlig	150 000	
Ball binge	Laberg	13 x 21	Privat	250 000	
Fotballhall m kunstgress	Idrettsheia	60 x 40	Privat	4000000	Bygge ut en eksisterende bane.
Friidrettsanlegg	Idrettsheia		SIA Allianse	1 mill	Løpebane, kaste og lengde
Badeplass	Rørbakkvann	100 m ²	Privat	300.000	
Badeplass	Selvågan	50m ²	Privat	100.000	
Badeplass	Elvenes	300m ²	Offentlig	500 000	Badeplass ved Øvervatn
Aktivitetsrom	SAFA	100 m ²	Privat	150 000	
Rehabilitering flystripa	Elvenes	800 m	Offentlig/privat	50.000	
Høgda friluftsområde	Høgda	10 km ²	Offentlig	500.000	Sikring av arealer, div tiltak.
Regional paintballbane	Idrettsheia	4000 m ²	Privat	1000000	

KAP 5. HANDLINGSPROGRAM FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SALANGEN KOMMUNE 2005- 2008

For at planen skal bli et konkret verktøy for idretts og fysiske aktiviteter i Salangen Kommune, må handlingsdelen være konkret og innenfor de rammer seksjonen har fått tildelt fra kommunestyret.

Vi har valgt å dele handlingsprogrammet opp i to deler, en del som omfatter anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet, og en del som omfatter kun den fysiske aktiviteten blant befolkningen i vår kommune. Salangen kommune har hvert år en rullering av handlingsdelen som omfatter anlegg og områder, og dette må vi fortsette med, i forbindelse med spillemiddelsøknader som fremmes gjennom kommunen. Den siste vedtatte handlingsplan er tatt inn i denne planen.

5.1 HANDLINGSPROGRAM FOR ANLEGG OG OMRÅDER.

Som det fremgår av tabellene er handlingsprogrammet delt opp i tre deler, nye anlegg, rehabilitering av anlegg og nærmiljøanlegg. Dette er gjort for å skille søknadene på samme måte som dep. gjør det ved tildeling av midler. Kulturdepartementet har prioritert rehabilitering og nærmiljøanlegg under de siste tildelingene av spillemidler.

Dette kapitlet i planen skal rulleres hvert år i planperioden i forbindelse med prioritering av spillemiddelsøknader.

Sikring av arealet til idrett og fysiske aktiviteter blir sikret gjennom arealplan i Salangen kommune, og det er viktig å opprettholde trykket på friluftsområder i tilknytning til skoler, barnehager og boligfelt.

Salangen kommune bør også jobbe aktivt med å få etablert et friluftsråd i vår region, der vi kan samarbeide om arealer, områder og aktivitet for fysisk aktivitet og idrett, herunder friluftsliv.

Nye anlegg

Anlegg	Sted	Kr i 1000	Oppstart	Spillemidler	Komm	Privat
Naust Sagvatn	Sagvatn	42	2004	21 000	9 000	12 000
Turveg	Laberg-Sjøveg	5 000	2006	1 000 000	250 000	3 750 000
Elvelund Elvepark	Elvelund	1 000	2007	300 000	150 000	150 000
Fotballhall	Idrettsheia	1200	2008	504 000	252 000	444 000
Sum kr:		7 242		1 825 000	661 000	4 356 000

De kommunale andelene må sikres i økonomiplan og årsbudsjettet. I tabellen er den gamle satsen på 50% tilskudd fra spillemidlene benyttet.

Rehabilitering av anlegg

Anlegg	Sted	Kr i 1000	Oppstart	Spillemidler	Komm	Privat
Kunstgressbane	Idrettsheia	3 559	2004	1 495	748 000	1 316 000
Tilbygg idrettshall / nytt tak	Idrettshallen	4 512	2006	1 895 200	2 616 800	0
Renovering av gulv hallen	Idrettshallen	1 258	2006	528 000	730 000	0
Nytt tribuneanlegg hallen	Idrettshallen	864	2007	363 000	501 200	0
Renovering VVS hallen	Idrettshallen	3 896	2008	1 636 300	2 259 700	0
Renovering VVS kjøkken	Idrettshallen	328	2008	0	328 100	0
Renovering EL anlegg	Idrettshallen	3 777	2008	1 586 000	1 791 000	0
Renovering EL anlegg Kj	Idrettshallen	129	2008	0	129 800	0
Grusbane	Idrettsheia	610	2008	256 000	128 000	226 000
Rehabilitering av turkart	5 kommuner	200	2008	84 000	24 000	0
Utenomhusanlegg	Idrettshallen	363	2009	152 400	210 600	0
Sum Kr:		19 496		6 502 395	9 467 200	1 542 000

De kommunale andelene må sikres i økonomiplan og årsbudsjettet. I tabellen er den gamle satsen på 50% tilskudd fra spillemidlene benyttet.

Nærmiljøanlegg

Anlegg	Sted	Kr i 1000	Oppstart	Spillemidler	Komm	Privat
Hopp bakke	Vasshaug	150	2005	63 000	60 000	27 000
Ball bing	Salangen skole	300	2006	126 000	100 000	74 000
Skateboardanlegg	Vasshaug	200	2008	85 000	43 000	42 000
Sum Kr:		650		274 000	203 000	143 000

De kommunale andelene må sikres i økonomiplan og årsbudsjettet. I tabellen er den gamle satsen på 50% tilskudd fra spillemidlene benyttet.

5.2 HANDLINGSPROGRAM FOR AKTIVITETSTILTAK

Som FYSAK kommune fra og med 2004 vil Salangen kommune bruke handlingsplanen for FYSAK arbeidet i Salangen kommune som grunnlag for handlingsprogram for aktivitetstiltak i denne planen. Når det gjelder den organiserte idretten vil kommunen opprettholde eventuelt øke driftsstøtten til lag og foreninger innenfor fysisk aktivitet til drift av anlegg og aktiviteter i tiden fremmover.

Kommunens målsetting for FYSAK arbeidet.

- FYSAK i Salangen Kommune skal tilby kommunens innbyggere fysisk aktivitet som en del av kommunens helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende helsetilbud.
- FYSAK i Salangen Kommune forutsetter samarbeid mellom alle kommunale seksjoner, spesielt helse, sosial, kultur, oppvekst og frivillige lag og foreninger i kommunen.
- FYSAK i Salangen Kommune skal utvikle passende fysiske aktivitetstilbud for grupper i lokalsamfunnet, der hovedvekta legges på deler av befolkningen som ikke tidligere har hatt tilfredsstillende tilbud innen fysisk aktivitet.
- FYSAK i Salangen Kommune skal bidra til en forståelse på ledernivå i kommunen for at befolkningens behov for fysisk aktivitet ivaretas gjennom ledelsesforankring, kommunale planer og politiske vedtak.

FYSAK i Salangen har lagt stor vekt på aktiviteter med lav brukerterskel og noen av aktivitetene er også av en slik art at de kan utøves av enkeltpersoner uten hjelp av andre for å drive aktiviteten. Det sosiale aspektet er også vektlagt i aktiviteter som krever flere personer til deltakelse og sosialt samvær under og etter aktivitetene.

Gruppen har også lagt vekt på tilrettelegging for aktivitet er et nøkkelord for økt fysisk aktivitet i Salangen samfunnet. Derfor har vi tatt med et punkt i handlingsplanens tabell som går på tilrettelegging for aktivitet. Under dette punktet tenker vi på opparbeidelse og rydding av parkeringsplasser i tilknytning til turløyper og skiløyper. Like viktig er det med merking og rydding av turløyper både til sommer og vinterbruk, og også prepareringer av mye brukte vinterløypetraseer.

Følgende aktiviteter er prioritert i FYSAK Salangen:

- Stavgang	- Postkassetrim	- Turorientering	- Åpen svømmehall
- Dans	- Turløyper	- Friluftsliv	- Åpen hall
- Bedriftsserier	- Skøyter	- Skiaktiviteter	- Turmarsjer lokalt
- Kompetanseheving	- Gåbingo	- Babysvømming	- Bedriftsserier

I Salangen er det en naturlig interesse og grunnlag for aktiviteter tilknyttet sjø og vann, men det finnes ingen anlegg for slik type aktivitet, bortsett fra båtutsettingsplasser og småbåthavner.

Vi har en unik skjærgård med muligheter til å gå i land på øyer og holmer om disse hadde vært sikret og tilrettelagt. Nå jobbes det konkret med Lamøy og Finøy i Sagfjorden.

Vi har flere elver og vann som kunne utvikles og tilrettelegges for friluftsliv og konkurranseidretter.

Aktuelle målgrupper i FYSAK Salangen.

- Hjerte kargrupper	- Muskel og skjelettgrupper	- Astmatiker grupper
- Eldre	- Bedriftsgrupper	- Småbarnsforeldre
- Gruppe for overvektige	- Barn	- Ungdom / høystimuli
- Spedbarnsgrupper	- Trimmere	- Funksjonshemmede
- Ungdomsgrupper	- Voksne menn	- Voksne kvinner
- Flyktninggrupper	- Psykiske lidelsesgrupper	- Aktive idrettsutøvere

Noen av prosjektene og tiltakene som er kommet frem i prosessen er tatt med i tabellen nedenfor:

Tiltak	Kostnad
Opprettholde og øke tilskuddet til foreninger som driver fysisk aktivitet.	100.000
Samordne og videreutvikle idrettsskolen og SFO, musikkskolen til en god kulturskole.	100.000
Tilrettelegge for kurs/opplæring i fysisk aktivitet for barnehage og skolepersonell.	100.000
Utvikle et poengsystem for besøk på trimkassene rundt i kommunen. Premiering	10.000
Salangen Kommune bør være pådriver og støtte et regionalt friluftsråd.	20.000
Utarbeide en aktivitetskatalog som viser muligheter til å drive fysisk aktivitet.	100.000
La uorganisert ungdom få en time i idrettshallen i uka for uorganisert aktivitet.	20.000
Idrettsskole for ungdom mellom 12 – 19 år som ikke driver aktivitet i organisert idrett.	30.000

Tabellen viser de tiltak som er viktig å gjennomføre, for å nå målsettingen om å øke befolkningens fysiske aktivitetsnivå. Kostnadene kan være delfinansiering fra flere parter.

For oversikt over prioriterte og ønskede aktiviteter, se oversikten på neste side.

OVERSIKT OVER PRIORITERTE AKTIVITETER SOM ER TILPASSET MÅLGRUPPENE FOR FYSAK ARBEIDET I SALANGEN.

AKTIVITETER	MÅLGRUPPER												Psykisk		Hjerte		Muskel	Fedme	Oppstart
	Pri	Baby	Barn	Ung	Menn	Kvinner	Eldre	Funksjonsh	Flyktn.	Bedr.	Foreldre	Trim	lidelse	Kar	Astma				
Stavgang	1				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	27.04.04	
Postkassetrim	2		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	15.05.04	
Dans	3		X	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	20.04.04	
Turorientering	4		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	15.06.04	
Tilrettelegging turløyper	5		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	01.06.04	
Kompetanseheving	6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	01.01.04	
Gåbingo	7		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	15.05.04	
Spinning	8			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	?	
Friluftsliv	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	?	
Lokale turmarsjer	10		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Sommer	
Åpen idrettshall	11		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	?	
Skøyteaktivitet	12		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Høst	
Skiaktivitet (instruksjon)	13		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Vinter	
Bedriftsserier	14				X	X	X			X		X						Høst	
Babysvømm (åpen)	15				X	X	X	X	X		X					X		15.05.04	
Petang	16						X	X					X	X	X	X	X	01.01.04	

KAP 6. DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET.

En vellykket drift av et idrettsanlegg forutsetter praktiske planløsninger, hensiktsmessig materialvalg og at alle sider ved driftsproblematikken er nøye vurdert tidlig i planfasen. Utgiftene til drift på de forskjellige anleggene kan variere ut fra anleggskategori og eierforhold. De mest vanlige driftsinntektene på anlegg er:

Kommunale bevilgninger, leieavgift fra brukerne, billettinntekter, tilskudd fra organisasjoner, bedrifter etc, reklame og sponsorinntekter og dugnadsinnsats.

I Salangen har anleggseiere vært meget flink til å benyttet hele dette registret for å skaffe kapital til driftsutgiftene på de forskjellige typer anlegg. Salangen kommune har også budsjettert med kommunale driftsmidler til sommer og vinteranlegg som ikke er kommunal. I tillegg til dette har anleggseierne benyttet arbeidskontorets ekstraordinære midler til enkelte driftsoppgaver i anleggene. Dette har fungert tilfredsstillende.

Det er et krav for tildeling av spillemidlene at søknaden har vedlagt opplysninger om drift og vedlikehold som omfatter:

- * Kalkulerte driftsutgifter og driftsinntekter.
- * Organisering av driftsopplegget.
- * De tekniske forutsetninger for driften.

Når det gjelder drift av ikke kommunale idrettsanlegg bør Salangen kommune øke tildelingen av driftsstøtte til idrettsanlegg generelt. Dette ut fra et helseperspektiv der fysisk aktivitet kan forebygge og lindre flere sykdommer. Kommunal driftsgaranti for drift av særlige større organisasjonseide anlegg vil i visse tilfeller være nødvendig for å sikre den økonomiske delen av driftsopplegget på en tilfredsstillende måte.

Dette må avklares i en tidlig fase, og helst i den fasen det søkes om spillemidler til anlegget.

For de kommunale anleggene som kommunen driver og eier er det opplagt at kommunen har sine forpliktelse ovenfor disse anleggene. Salangen kommune bør også øke det kommunale driftstilskuddet til drift av idrettsanlegg til sommer og vinterbruk.

KAP 7. KOMMUNALE ANDELER TIL IDRETTSANLEGG I PLANPERIODEN

Dette kapitlet i handlingsplanen skal sees i nøye sammenheng med kommunens økonomiplan for samme periode, slik at lag og foreninger som søker om spillemidler skal ha muligheter til å vite når de får de kommunale midlene som det kalkuleres med i søknaden.

Denne delen av planen vil bli forandret og rullert hvert år i forbindelse med søknader om spillemidler, og etter hvert som anleggene får utbetalt sine kommunale midler.

Kommunale andeler til bygging av idrettsanlegg i perioden 2005 – 2008

Anlegg	2005	2006	2007	2008	Merknader
Seljeskogen skiløyper	125 500				Restutbetaling av komm midler, Ferdig
Kunstgressbane Idrettsheia		200 000	200 000	348 000	Ferdig bygget og tatt i bruk
Tilbygg idrettshall / nytt tak		1 000 000	1 616 800		
Rehabilitering av gulv i Salangshallen		375 000	355 000		
Nytt tribuneanlegg Salangshallen		280 000	221 200		
Renovering VVS Salangshallen			259 700	2 000 000	
Renovering VVS kjøkken – Salangshallen					Ikke tilskudsberettiget fra spillemidl. overfør
Renovering EL anlegg Salangshallen					
Renovering EL anlegg kjøkken - Salangshallen					Ikke tilskudsberettiget fra spillemidl.
Utenomhusanlegg Salangshallen					Overføres til neste periode
Grusbane Heia					Overføres til neste periode
Rehabilitering av interkommunalt kart					Overføres til neste periode
Hoppbakke Vasshaug					Overføres til neste periode
Ballbinge Salangen skole					Overføres til neste periode
Skateboardanlegg Vasshaug					Overføres til neste periode
Turvei Laberg - Sjøvegan					Overføres til neste periode
Elvelund Elvepark					Overføres til neste periode
Fotballhall Idrettsheia					Overføres til neste periode
Sum kroner	125 500	1 855 000	2 652 700	2 348 000	

Tabellen viser fordelingen av kommunale midler til bygging av idrettsanlegg i Salangen kommune fordelt på planperioden

HØRINGSUTTALELSER ER SENDT FØLGENDE ADRESSATER.

Salangen kommune, Seksjonslederne
Salangen idrettsråd, Berit Jacobsen, 9350 SJØVEGAN
Salangen IF turn, Nina Rasmussen, 9350 SJØVEGAN
Salangen IF ski, Berit Jacobsen, 9350 SJØVEGAN
Salangen IF fotball, Ivar B Prestbakkmo, 9350 SJØVGAN
Salangen IF trim, Anne V Nesje, 9350 SJØVEGAN
Salangen IF allianse, Jens V Steinsund, 9350 SJØVEGAN
Øvre Salangen IL, Egil Rinstad, Øvre Salangen 9350 SJØVEGAN
Seljeskog IL, Martin Ånesen, 9350 SJØVEGAN
Sjøveien Skytterlag, Erling Reingjerskog, 9350 SJØVEGAN
Salangen pistolklubb, Eystein Eliassen, 9350 SJØVEGAN
Salangen bueskytterklubb, Arnfinn Chruickshank , 9350 SJØVEGAN
Salangen Paragliderklubb, Kjetil M Løvhaug, 9350 SJØVEGAN
Viltnemda i Salangen Kommune, Landbrukskontoret 9350 SJØVEGAN
Salangen jeger og fisk, Hermod Dørum, Melen 9350 SJØVEGAN
Salangen motorferdselsforening, Hans Birger Thorsteinsen, 9350 SJØVEGAN